

nitaivaalla, ilmaivoja leijailee kaupungin yläpuolella, liput liehuvat mahtavasti kapitolimme katoilla. Rakennukset, ympäristö, ja ympäröivä maisema, johon sisältyy hopealle väkkyvä joki, antavat tulijalle ylentävän ja elähtyttävän tunteen kauneudesta ja voimasta.

Mutta heti kun astuu sisään kapitulimme, pääsee kaikista kauniista harhaluuloista.

Siellä tukahduttavat tulijaa pikkumaisten ihanteitten ja ajatusten höyryävä löyhki.

Siellä saa kuleksia edestakaisin kiviä käytäviä niin että jalat ja päätä kivistä. Kongressiin pääsyehdot ovat hyvät jalat ja keuhkot.

Nais-lobbyistit tarvitsevat teräksiset sääret ja rautaiset jalat, kumiset kengät pohjat ja korot, väsymättömät keuhkot, vastustamattoman halun niellä likaista kuumaa ilmaa vuorokaudet ympäri, ja kylkikiä kärsivällisyyttä voidakseen keskustella ja väitellä kaikenlaisten miesten kanssa.

On peräti vaikeata säilyttää malttiansä kärsivällisyyttä silloin, kun on tekemisissä senaattorin kanssa. He nousevat ja pitävät loppumattomia puheenvuoroja. Ei mikään voi keskeyttää senaattorin puhumista. He eivät edes kuuntele toisen puheita, ja että heillä olisi aina kuulijakunta ovat he keksineet säännön, että kukaan ei saa lukea eikä kirjoiteta lehterillä. Naisten täytyy istua ja kuunnella.

Mahdollisesti syynä siihen, että naiset eivät alkuaikoina ottaneet osaa hallinnollisiin toimiin oli se, että he eivät pitäneet siitä ollenkaan tarpeellista tehtävänä. He pitivät sitä vaarattomana ajankuluna miehille ja sanoivat, "antaa heidän kerääntyä yhteen teltaan kielensä pieksämään, se pitää heidät pois pahuudesta ja meidän tietämme, sillä aikaa kun teemme yhteiskunnan työt, ruokimme, vaatomme ja kasvatamme lapset."

Mutta näistä alkuaikojen telttakouksista oli pahat seuraukset. Siellä tehtiin lakeja, jotka koskivat vahingollisesti äitiin ja kotiin. He panivat lapsia tehtäisiin työhön, eivät rakentaneet kyllin paljon kouluja, he

tuu, niin sanovat syyksi saman kuin nekini, joilla on varmasti tosi kysymyksessä.

Ottakaapa nyt toverittaret tämä esitys huomioon ja kirjoittakaa työläisnaisten olosuhteista ja yleensä tähän asiaan sisältyvistä seikoista. Vuosikerta Toveritarta annetaan sille henkilölle — tai hänen määräämälleen — joka parhaiten onnistuu.

Ollappa meillä paljon tällaisia tovereita, näin auliita vanhoja poikia, niin emme puhuisi kauan Toverittaren kymmentuhantisesta tilaajamäärästä, voisimme alkaa puhumaan viidestätoistatuhannesta. Tämä toveri kertoo nimittäin siinä kirjjeessään, että hän on tilannut useita vuosikertoja Toveritarta ja lahjoittanut niille naistuttavilleen, jotka ovat luvanneet lukea lehtiä. Tällaiset toverit huolehtivat toisinaan luokkasiskojensa valistamisesta, tunnustavat sen, että miesten luokkatietyys ei riitä vallankumousta valmistaa, vaan työläisluokan naisen täytyy saada yhtähyvin selvyys luokkakysymyksistä kuin "vahvempi" sukupuoli. Ne naiset, jotka tähän asti ovat tappaneet joutoaikaa pieniä kodinkoruja laittamalla voisivat jättää ne vähemmälle ja kiinnittää huomionsa sensijaan niihin kirjoihin ja sanomalehtiin joissa käsitellään työväenluokalle tärkeitä kysymyksiä. Vallankumoukselliset työläisnaiset eivät halua enää olla mitään "kotikissoja" tai "tilkkutäkin" nylpääjiä, vaan haluavat olla rohkeita naisia, jotka kaikessa kulkevat ajan mukana, toimivat ja taistelevat aatteemme vainiolla ja seisovat yhtä uljaasti rintamalla kuin miestoverit, silloin kun asiat niin vaatii.

tekivät huonoja ojennuslaitoksia, he tappoivat laeilansa miehiä naisia ja lapsia sodissa ja sotaisten toimenpiteitten kautta. Yleensä he panivat kaikki asiat niin pilalle, että vihdoin naiset siihen kyllästivät. Joten me nyt jätämme työmme ja menemme myöskin heidän mukanaan istumaan teltaan suojellaksemme lapsiamme ja kotejamme.

Ottakaamme nyt tämä Äitiysvaikutuslakiesitys, jota kannatti lapsitoimisto Washingtonissa, jonka toimiston johtajana on Julia Lathrop. Lakiesitys oli, että annettaisiin äideille opetusta terveydenhoidossa, äitiydessä ja lasten hoidossa ja missä se oli tarpeellista annettaisiin myöskin vapaa lääkärihoito äideille ja lapselle joko kotona tai sairaalassa, lapsen syntymisen aikana.

Lakiehdotuksen mukaan olisi tähän tarkoitukseen pitänyt heti luovuttaa kaksi miljoonaa dollaria vuodessa äiteysvaikutukseen. Yhdysvaltain hallituksen olisi pitänyt olla yhteistyössä eri valtioiden hallitusten kanssa tämän asian täytäntöönpanossa, luovuttaen viisim summan yleisestä kassasta kullekin valtiolle sillä ymmärryksellä, että valtio lisää itsepuolestaan saman määrän varoja käytettäväksi tähän tarkoitukseen.

Lähes kaikki naisyhdistykset maassamme antoivat kannatuksensa lakiesitykselle. Lakiesitystä puolustamaan oli tullut edustajia naisklubien yhdistyksen, naisäänestäjien liiton, nuorten naisten kristillisen raittiusliiton, nuorten naisten kristillisen yhdistyksen, Amerikan vallankumouksen tyttären, opistolaisnaisten yhdistyksiltä y. m. puolesta. Jeannette Rankin, ensimmäinen nainen maassamme, joka on istunut edustajana kongressissa, oli lobbyistina lakiesityksen puolesta.

Kaksi vuotta sitten, kun Jeannette Rankin oli edustajana kongressissa, teki hän saman suuntaisen lakiesityksen. Mutta silloin ei naisilla vielä ollut yleistä äänioikeutta ja lakiesitys lähetettiin valiokuntaan haudattavaksi. Mies edustajat eivät edes teeskennelleet antavansa sille mitään huomiota. Mutta nyt, kun naisille on annettu äänioikeus, puhuivat se-

Pyynnöstä olen tämän kirjoitusaiheen esittänyt. Ottakaa toverittaret huomioonne. Palkinto odottaa.

Toverittaren tilaajamäärä on kohonnut tähän asti joka viikko. Edell. viikolla osoitti se erikoista nousua, kokonaista sata uutta tilausta. Se on jotakin sel! Seuraavat toverittaret ovat varsin hyvin kunnostaneet itseään asiamiesarmeijassa, joten heille lausuttakoon siitä kauniit kiitokset.

...Nanni Ahti, Worcester, Mass, 14 uutta ja kolme uudistusta.

...Sanni Roine, Fort William, Ont. Can., 1 uutta tilausta.

Helmi Murphy, Daisytown, Pa. 15 uutta ja yksi uudistus. Sillä tavalla! Ottakaapa esimerkiksi.

On eräs asia, josta on syytä tässä yhteydessä mainita. Useat toverittaret ovat viimeaikoina ottaneet tavakseen pyytää jatkamaan Toverittaren tilauksensa helmikuusta tai maaliskuusta, tai mikä mistäkin numerosta, missä on sattunut olemaan erikoisen mielenkiintoista lukemista.

Konttoorista on pyydetty huomauttamaan tästä näillä sanolla: **uudistakaa lehtenne tilaus ajoissa, älkää antako tilauksenne katketa.** Edellä mainittuja pyyntöjä on mahdoton täyttää, sillä lehdestä otetaan vain pieni määrä ylimääräisiä numeroita. Lehden kulmasta nimilapusta näkee milloin tilausaika loppuu, ja nykyään on lähetetty jokaiselle huomautus aikoinaan, että pitäisi huolehtia lehden uudistamisesta. Tehkää se, niin saatte lehden säännöllisesti.

naattorit kovin määrätelvästi ja sanoivat, että tietyt he tulevat äänestämään sen puolesta.

Valiokunta antoi raporttinsa lakiesityksestä myöhään keskiviikkoiltana ja aikaiseen torstai-aamuna oli vastustajilla kaikki suunnitelmat valmiina. Senaattori Charles Thomas Coloradoasta astui esiin tekemään vastarintaa. Thomas on demokraatti. Hän on seitsemänkymmenen kahden vuoden vanha, eikä häntä ole valittu uudelleen. Hänen edustusajankaus päättyi maaliskuussa. Hän siis voi vastustaa naisia ilman, että hänelle seuraisi siitä vahinkoa. Hänestä siis tehtiin syntipukki. Ennenkuin hän alkoi puheenvuoronsa torstai-aamuna pidettiin nimihuuto, jota ei oltu tehty moneen päivään. Siinä kului kaksi tuntia. Sitten alkoi Thomas puhumaan. Hän puhui kello neljään saakka ja sivu siitä. Hän toi esiin kaikki valtiot eri valtioiden itsenäisistä oikeuksista, kansallisen hallituksen yleisistä kustannuksista ja naisten asemasta kodissa. Kun hän oli puheensa lopettanut, ei ollut enään päätösvaltaista lukua edustajia senaatissa. Senaattori La Follette kuitenkin tuli sattumalta saapuville, jolloin olisi ollut päätösvaltainen luku, joten tehtiin ehdotus, että lopetetaan istunto ja jatketaan huomenna.

Perjantai aamuna, senaattori Warren, republikaani, ryhtyi vastustamaan lakiesitystä. Ei kumpikaan puolue ottanut lakia puolustakseen eikä kumpikaan puolue tahtonut antaa naisille tilaisuutta syyttää lain hyljäämisestä.

Senaattori Warren on seitsemänkymmenen kahden vuoden vanha. Hän kyllä on valittu uudelleen, mutta kuten Thomasillakin, on hänellä hyvin vähän menetettävää. Ei ole väliä sillä valitaanko hänet uudelleen kahdeksänkymmenkahden vuoden vanhana tai ei.

Hän puhui ja puhui siitä suuresta synnistä, että kuluttaa hallituksen varoja kaksi miljoonaa dollaria vuodessa ja lopulta vielä neljä miljoonaa kunnes naiset lehterillä tahtoivat huutaa hänelle vastaan: "Viisi miljoonaa dollaria päivässä kulutetaan sotaa varten, elämän hävittämiseksi, me vaan pyydämme kahta miljoonaa vuodessa elämän suojelemiseksi."

Warren puhui monta tuntia. Jokainen oli ytimiin asti väsynyt. Alkoi tuntumaan kokonaan toisarvoiselta asialta hyväksytäänkö lakia tai ei. Ja sehän juuri olikin lakiesityksen vastustajain tarkoitus, että väsyttää sen puolustajat.

Sitten astui esiin senaattori Reed Smoot, Utahin valtiosta. Hän oli olevinaan naisten paras ystävä, ja siten petti heidät. Hän teki korjaus-ehdotuksen, että laki kokonaisuudessaan annettaisiin lapsitoimiston kontrollin alle, sen sijaan, että sitä kontrolleraisi lapsitoimiston lisäksi työsihteeri sekä hallituksen terveyslautakunnan ylilääkäri.

Tätähän juuri naiset olivat halunneet, että saada laki oman valtansa alle, vaan eivät olleet sitä uskaltaneet pyytää. Nyt he ihan tyrmistyivät hämmästyksestä. He hymyivät senaattori Smootille. He tuskin voivat uskoa korviaan.

Mutta taas nousi senaattori Hoke Smith puhumaan, mikä vastustamaan senaattori Smootia, mutta todellisuudessa vaan pelaamaan osansa kavallassa pelissä. Senaattori Smith tahdoin lain pois lapsitoimistolta ja antaa sen kokonaan ylilääkäriin kontrollin alaiseksi. Hän sanoi, että "yleinen terveyshoitohallinto ainoastaan on kelpoinen lakia käytäntöön panemaan." Ja edelleen hän väitti, että "laki olisi silloin neljän sadan sellaisen miehen käsissä, jotka tietävät jotain tästä asiasta." (Nähtävästi hän uskoo äitiyden olevan miesten asia.)

Naiset tietysti eivät tahtoneet suostua tähän esitykseen. He hyväksyivät Smootin tekemän korjauksen la-

kiin ja se hyväksyttiin senaatissa melkein yksimielisesti.

Ja juuri sitä vastustajat olivat halunneetkin. Se kuului peliin. Niin pian kuin laki oli täten asetettu lapsitoimiston kontrollin alle, nousivat herrat senaattorit yksi toisensa jälkeen selittämään ja väittämään, että lapsitoimisto ei tunne lääketiedettä, joten ei sovi sen antaa johtaa avunantaa lapsensynnytyksissä ja sairaanhoidossa ja äidin lapsen hoidossa. Lakiin siis täytyi tehdä korjauksia. Ja kysymättä naisten mielipidettä lainkaan, otettiin laista se pykälä pois, joka määräsi lääkärihoidon äidille ja lapselle. Naiset olivat liian väyneyttä ja tyrmistyneitä protesteeramaan. He eivät ensin voineet täydelleen käsittää mitä oli tapahtunut. Mutta laki nyt kuului niin, että äideille annetaan ohjeita ja neuvoja, mutta ei mitään käytännöllistä apua. Jos ei siis äideillä ole varoja millä palkata apu tuona tärkeänä hetkenä, saa hän kuolla avun puutteessa, tietäen mitä olisi pitänyt tehdä ja mitä olisi voitu tehdä, mutta mitä ei ole tehty hänen ja hänen lapsensa pelastamiseksi.

Nyt siis oli helppo tehdä lopullinen "korjaus" lakiin. Rahamyönnytyksestä katkaistiin toinen puoli summasta pois, sillä vaan puolet tarvitaan neuvojen jakamiseen, kun ei kerran apua anneta.

Kun lähdin kapitulistamme ajatelin niitä naisia joiden hyväksi olimme yrittäneet saada tämän lain hyväksytyksi. Muistin erään naisen, jonka tunsin. Hän asui yksinäisellä farmilla. Lääkäri oli kahdenkymmenen mailin päässä. Kun hänen aikansa tuli synnyttää, satuloi mies hevosen ja lähti hakemaan lääkäriä. Vaino jäi yksin tuskiinsa. Mautama tunti myöhemmin tuli mies tohtorin kanssa. Mutta he eivät voineet enää auttaa äitiä — se oli jo myöhäistä. Lapsi syntyi kuolleena maailmaan ja äiti kuoli myös pian sen jälkeen.

Ja nuo miehet, herrat edustajamme kapitolimme kukkulalla, eivät antaneet meille kahta miljoonaa dollaria pelastamaan kahtakymmentä kolmea tuhatta sellaista äitiä vuodessa ja kahta sataa viittäkymmentä tuhatta lasta. Aijommeko aina antaa heidän se miltä kieltää?

* * *

Suomennettu taas näytteeksi amerikkalaisten naisasianojain artikkeli. Siitä näemme mitä he puuhaavat ja touhuavat naissuvun aseman parantamiseksi. Paljon puhutaan, touhutaan ja melutaan pikkuparannusten saavuttamiseksi, mutta sittenkin lopuksi tunnustetaan, että on saatu kaikella sillä hommalla "vain vähän viljoja".

Kirjoitus puhuu kyllin selvää kieltä niistä menettelyistä, millä tuhoetaan kaikkein viattomimmatkin parannuspyrkimykset, kaikkein vaatimattomimmat reformit "heikomman" sukupuolen hyväksi. Mitä silloin tapahtuu, jos työväen taholta esitetään kauaskantavampia uudistuksia, kun jo oman joukon vaatimukset (nämä vaatimukset ovat nimittäin tulleet suureksi osaksi porvarillisten naisten toimesta) noin kavalisti tuhoaan.

Meillä sosialisteilla ei ole mitään yhteisymmärrystä näiden pikkuparannusten hyväksi ahertelevien kanssa. Me vaadimme perinjuurin hävitettäväksi tämä laho ja murtuva yhteiskuntamuoto. Me olemme varmat, että vasta silloin kun tämä järjestelmä joka suhteessa on kokonaan uudistettu, saavat kaikki äidit oikeutta, saavat avun ja huolenpidon, eikä se tule silloin armona eikä rippeinä, vaan oikeutena jokaiselle.

Vasta silloin kun me liitymme vallankumouksellisiin järjestöihin, tiedämme taistelevamme yhteiskunnallisten parannusten puolesta sillä tavalla, että se tuottaa varmoja tuloksia ja lopulta vie oikean päämäärään. Työläisnaiset! Liitrykää luokkasiskojenne rinnalle vallankumouksell-